

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-03786/2017-ERU

Praha 23. května 2017

Č. j. 03786-7/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-03786/2017-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 3. dubna 2017 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, společností **AQUAŠUMAVA s.r.o.**, se sídlem Chudenín 30, 340 22 Nýrsko, okres Klatovy, IČO: 648 32 911 (dále také „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

t a k t o :

I. Účastník řízení, společnost **AQUAŠUMAVA s.r.o.**, se sídlem Chudenín 30, 340 22 Nýrsko, okres Klatovy, IČO: 648 32 911, se tím, že v rozporu s ust. § 46 odst. 12 energetického zákona prováděl dne dne 9. listopadu 2015 v obci České Žleby, u nemovitosti č. p. 38 v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy strojně zemní práce související se stavbou „České žleby, vodovodní a kanalizační přípojky – 4. část Stožec“ (dále jen „stavba“), při kterých došlo k poškození podzemního kabelového vedení nízkého napětí typu 1-AYKY 4x25 (dále jen „zařízení elektrizační soustavy“), a tím k porušení povinnosti v ochranném pásmu i mimo ně provádět činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti **AQUAŠUMAVA s.r.o.**, se sídlem Chudenín 30, 340 22 Nýrsko, okres Klatovy, IČO: 648 32 911 za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 12017.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti **AQUAŠUMAVA**

s.r.o., se sídlem Chudenín 30, 340 22 Nýrsko, okres Klatovy, IČO: 648 32 911, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 12017.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 30. srpna 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození zařízení elektrizační soustavy, k němuž došlo dne 9. listopadu 2015 v obci České Žleby u nemovitosti č. p. 38, kontrolu ve věci dodržování ust. § 46 odst. 12 energetického zákona účastníkem řízení, společnosti AQUAŠUMAVA s.r.o., se sídlem Chudenín 30, 340 22 Nýrsko, okres Klatovy, IČO: 648 32 911 (dále jen „účastník řízení“). V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 4. října 2016 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 08931-6/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“).

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 08931/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 23. března 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto vydal dne 3. dubna 2017 v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, který byl účastníku řízení doručen dne 3. dubna 2017. Účastník řízení podal proti uvedenému příkazu v zákonem stanovené lhůtě odpor, jehož podáním byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

II. Kontrolní zjištění

Z protokolu o kontrole vyplynulo, že účastník řízení prováděl dne 9. listopadu 2015 v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy v obci České Žleby, u nemovitosti č. p. 38 strojně zemní práce související se stavbou „České žleby, vodovodní a kanalizační přípojky – 4. část Stožec“, při kterých došlo k poškození zařízení elektrizační soustavy.

Při kontrole bylo zjištěno, že zemní práce související se stavbou prováděl účastník řízení v postavení zhotovitele stavby na základě Smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 4. září 2015. Objednatelem stavby byla Správa Národního parku Šumava, IČO: 00583171 (dále jen „objednatel“).

Vzniklé poškození zařízení elektrizační soustavy bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení elektrizační soustavy došlo dle Sdělení o cizím zásahu v ochranném pásmu zařízení provozovaném společností E.ON Česká republika, s.r.o., ze dne 9. listopadu 2015 k přerušení dodávky elektřiny 6 konečným zákazníkům na dobu 2 hodin.

Proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 08931/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 23. března 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodně pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto dne 3. dubna 2017 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, č. j. 03786-3/2016-ERU, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona uložena pokuta ve výši 50 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 3. dubna 2017.

Dne 10. dubna 2017 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení ze stejného dne, který byl dle svého obsahu posouzen jako odpor proti shora uvedenému příkazu. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

Účastník řízení v podání uvedl, že podává odpor proti příkazu, který odůvodní ve lhůtě 20 dnů.

Dne 11. dubna 2017 odeslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 03786-5/2017-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do 10 kalendářních dnů od doručení.

Účastník řízení využil svého práva a k věci se vyjádřil svým podáním ze dne 20. dubna 2017, doručeném Úřadu dne 21. dubna 2017, kterým odůvodňuje své podání ze dne 10. dubna 2017 následovně: Účastník řízení poukazuje na rozpor ve výši pokuty uvedené číslicemi 50 000 Kč a pokuty uvedené slovy třicet tisíc korun českých. Dále uvádí, že mu byla za spáchání správního deliktu uložena pokuta dle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, účastník řízení ale není vlastníkem zařízení elektrizační soustavy, a proto nemůže zajišťovat jeho opravu a údržbu. V příkazu je chybně uvedeno, že se jednalo o poškození plynárenského zařízení. Správní orgán jako přitěžující okolnost hodnotil skutečnost, že účastník řízení porušil ustanovení energetického zákona opakovaně, když s ním bylo ze strany Úřadu v roce 2015 vedeno správní řízení o uložení pokuty za porušení totožného ustanovení energetického zákona jako v tomto řízení, a to pod sp. zn. KO-01285/2015-ERU, v rámci kterého mu byla pravomocně uložena pokuta ve výši 25 000 Kč. Účastník řízení namítá, že se nejedná o porušení stejného ustanovení energetického zákona, když v příkaze č. j. 01285/2015-ERU je uvedeno, že jednáním účastníka řízení došlo k porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a v příkaze č. j. 03786/2017-ERU je naproti tomu uvedeno, že došlo k porušení ust. § 46 odst. 12 energetického zákona, a navíc dodává, že k předchozímu porušení došlo dne 17. února 2014, tedy před více než 3 roky. Otázka recidivy není v energetickém zákoně jako i v jiných právních předpisech řešena, nicméně Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích uznává pojem „zahlázení“. Správní orgán

nedostatečně přihlédl k závažnosti správního deliktu, když jednáním účastníka řízení bylo poškozené zařízení elektrizační soustavy pro nemovitost, která nebyla trvale obydlena a porucha vzniklá poškozením zařízení elektrizační soustavy byla neprodleně odstraněna. V místě zemních prací souvisejících se stavbou se nacházely kameny obřích rozměrů, a proto bylo nutné použití strojního mechanismu. Veškeré náklady byly účastníkem řízení uhrazeny. Závěrem účastník řízení žádá o snížení výše uložené pokuty.

Ke svým majetkovým poměrům se účastník řízení nevyjádřil, ač k tomu byl Úřadem vyzván, jak je uvedeno výše.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-03786/2017-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že zemní práce související se stavbou prováděl účastník řízení v postavení zhotovitele stavby na základě Smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 4. září 2015. Objednatelem stavby byl objednatel.

Vyjádření o existenci zařízení distribuční soustavy ve vlastnictví E.ON Distribuce, a.s., a udělení souhlasu se stavbou a činností v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy, bylo prostřednictvím účastníka řízení požadováno a následně správcem zařízení elektrizační soustavy vydáno dne 2. dubna 2015 pod zn. [REDAKCE] a dne 6. října 2015 pod zn. [REDAKCE]. Vytyčení polohy zařízení elektrizační soustavy v terénu bylo provedeno dne 2. listopadu 2015, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Vlastní existence zařízení elektrizační soustavy tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 9. listopadu 2015 došlo v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy v obci České Žleby, u nemovitosti č. p. 38 v důsledku provádění zemních prací souvisejících s pokládkou kanalizační přípojky k poškození zařízení elektrizační soustavy účastníkem řízení. Zemní práce nebyly prováděny takovým způsobem, aby v jejich důsledku nedošlo k poškození zařízení elektrizační soustavy.

Účastník řízení ve vyjádření k poškození zařízení elektrizační soustavy ze dne 6. září 2016 uvedl, že zemní práce, při kterých došlo k poškození zařízení elektrizační soustavy, prováděl zaměstnanec účastníka řízení, pan [REDAKCE]. K vlastnímu poškození zařízení elektrizační soustavy uvedl, že k němu došlo strojním mechanismem (bagr zn. Kobelco) v souvislosti s pokládkou kanalizační přípojky pro nemovitost. Dále k věci uvedl, že v místě stavby bylo provedeno vytyčení zařízení elektrizační soustavy a zemní práce byly prováděny postupně, ze strany. Poškozené zařízení elektrizační soustavy se nacházelo ve vzdálenosti 0,5 m od místa vytyčení zařízení elektrizační soustavy v terénu. Ochranná fólie bylo mimo zařízení elektrizační soustavy.

Vzniklé poškození zařízení elektrizační soustavy bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení elektrizační soustavy došlo dle Sdělení o cizím zásahu v ochranném pásmu zařízení provozovaném společností E.ON Česká republika, s.r.o. ze dne 9. listopadu 2015 k přerušení dodávky elektřiny 6 konečným zákazníkům na dobu 2 hodin.

Veškeré náklady spojené s opravou zařízení elektrizační soustavy byly uhrazeny, což účastník řízení doložil dokladem o úhradě ze dne 11. července 2016.

Proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

V. Právní hodnocení

Úřad v tomto případě posuzoval spáchaný správní delikt dle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchání správního deliktu, tedy dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Listina základních práv a svobod čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydání tohoto rozhodnutí (ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 46 odst. 12 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty správního deliktu, tedy porušení ust. § 46 odst. 12, Úřad uvádí následující. Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 požadoval v ochranném pásmu i mimo ně provádět činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto rozhodnutí ve svém ust. § 46 odst. 12 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit elektrizační soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného správního deliktu přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení nebo ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti provozu energetických zařízení, naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu nepostačovalo pouhé omezení nebo ohrožení provozu, ale bylo nutné energetické zařízení poškodit.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení povinností v ochranném pásmu i mimo ně provádět činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení podle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický příkaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození energetického zařízení, respektive zakazuje poškození energetického zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít a nedošlo k poškození energetických zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s užitím odkazu na ust. § 46 odst. 12 energetického zákona poškození energetického zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně), vedoucího k poškození energetického zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který svou činností poškodí energetické zařízení. V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a dalších v předaném spise obsažených podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 9. listopadu 2015 zemní práce, při kterých došlo k poškození energetického zařízení. Tuto skutečnost účastník řízení ani nijak nezpochybňoval.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu energetického zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl, zejména zda dodržel podmínky, stanovené správcem energetického zařízení.

Dle ust. § 46 odst. 5 energetického zákona ochranné pásmo podzemního vedení elektrizační soustavy do napětí 110 kV včetně a vedení řídicí a zabezpečovací techniky činí 1 m po obou stranách krajního kabelu tohoto podzemního vedení. Dle ust. § 46 odst. 1 energetického zákona je ochranným pásmem zařízení elektrizační soustavy prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a k ochraně života, zdraví a majetku osob.

Z dikce těchto zákonných ustanovení je zřejmé, že ochranné pásmo zařízení elektrizační soustavy v projednávaném případě tvoří souvislý pás o šířce jednoho metru po obou stranách tohoto zařízení. Ochranné pásmo je tedy vázáno na skutečnou polohu příslušného zařízení v terénu a vlastní existence ochranného pásma nesouvisí se skutečností, kde, jakým způsobem a zda vůbec je případně poloha tohoto zařízení v terénu vytyčena.

V rámci správního řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že vlastní existence zařízení elektrizační soustavy byla účastníkovi řízení známa z vyjádření vydaného správcem zařízení elektrizační soustavy ze dne 2. dubna 2015 s vymezením podmínek pro udělení souhlasu se stavbou a činností v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy a z vyjádření ze dne 6. října 2015 s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy. V protokolu o vytyčení energetického zařízení bylo uvedeno, že dne 2. listopadu 2015 bylo provedeno vytyčení křížovatek a souběhu podzemního kabelového vedení NN a VN a že vytyčení bylo provedeno hledačem a vedení trasy bylo vyznačeno v terénu barvou, a dále bylo stanoveno, že veškeré zemní práce v ochranných pásmech kabelů blíže než 1 m od kabelů NN, VN je nutné provádět podle uvedených podmínek, podle příslušných ČSN 733050, 736005 a platných právních předpisu tak, aby nedošlo ke škodám na zařízení elektrizační soustavy. Dále bylo v protokolu uvedeno, že ruční pneumatické nářadí se smí použít pouze k odstranění zpevněného povrchu a že je zakázána práce za použití všech terénních mechanismů. Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 6. září 2016 uvedl, že zemní práce v souvislosti s pokládkou kanalizační přípojky pro nemovitost, při kterých došlo k poškození zařízení elektrizační soustavy, prováděl jeho zaměstnanec, pan [REDAKCE] strojním mechanismem (bagr zn. Kobelco). Skutečnosti, které účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 6. září 2016 uvedl, že zemní práce byly prováděny postupně, ze strany, a že poškozené zařízení elektrizační soustavy se nacházelo ve vzdálenosti

0,5 m od místa vytyčení zařízení elektrizační soustavy v terénu, účastníka řízení nevyvíňují z deliktního jednání, jelikož je zřejmé, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy a v jeho blízkosti, a přesto prováděl zemní práce strojním mechanismem. Je tedy zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s náležitou opatrností.

K námitkám, které účastník řízení v průběhu správního řízení uplatnil, správní orgán uvádí, že správní orgán v rámci správního řízení ukládal pokutu za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015, které zní „právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13“. Ohledně rozporu ve výši pokuty uvedené číslicemi 50 000 Kč a pokuty uvedené slovy třicet tisíc korun českých a chybně v textu příkazu uvedeného, že došlo k poškození plynárenského zařízení správní orgán uvádí, že jde o zřejmé nesprávnosti v písemném vyhotovení rozhodnutí ze dne 3. dubna 2017. Dle § 70 správního řádu se uvádí, že opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením provede správní orgán, který rozhodnutí vydal. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí, vydá o tom správní orgán opravné rozhodnutí. Jelikož podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo, nebylo k čemu vydat opravné rozhodnutí, a proto se správní orgán se zřejmými nesprávnosti vypořádal v tomto rozhodnutí. Dále správní orgán uvádí, že jako přítěžující okolnost byla zohledněna skutečnost, že účastník řízení porušil totožné ustanovení energetického zákona opakovaně, konkrétně ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a proto je zcela bezpředmětné rozlišovat, zda došlo k porušení § 68 odst. 3 energetického zákona nebo § 46 odst. 12 energetického zákona. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. února. 2011, čj. 8 As 82/2010 – 55 správní orgán je při rozhodování o výši sankce (ve smyslu § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) za přestupek (zde za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích) povinen hodnotit, zda není při přihlédnutí k pachateli dříve uloženým trestům možné využít analogicky institut trestního práva zahlazení odsouzení. Podle rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky Liberec, ze dne 03.05.2013, čj. 60 A 1/2013 – 49 správním orgánům nic nebrání v tom, aby ke skutečnosti, že žalobce v minulosti spáchal obdobné či další přestupky, za něž mu byly pravomocně uloženy v přestupkovém řízení sankce, přihlédly při hodnocení osoby žalobce a z takových okolností vyvodily příslušné závěry, pokud jde o sklony žalobce porušovat pravidla provozu na pozemních komunikacích, případně jakým způsobem (§ 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích). Z výše uvedeného vyplývá, že správní orgán není povinen využít analogicky institut trestního práva zahlazení odsouzení. K námitce, že v místě zemních prací souvisejících se stavbou se nacházely kameny značných rozměrů, a proto bylo nutné použití strojního mechanismu, a skutečnosti, že správní delikt byl spáchán na energetickém zařízení pro nemovitost, která nebyla trvale obydlena, Úřad zohlednil při určení závažnosti správního deliktu a zohlednil tyto skutečnosti jako polehčující okolnosti, což se projevilo při stanovení výše pokuty.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se tedy o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení,

aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem (ust. § 46 odst. 12 energetického zákona).

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil podzemní kabelové vedení nízkého napětí typu 1-AYKY 4x25, přičemž došlo k přerušení dodávky elektřiny 6 konečným zákazníkům na dobu 2 hodin. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu a spolehlivém provozu zařízení elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím příkazu v ochranném pásmu i mimo ně provádět činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení podle ust. § 46 odst. 12 energetického zákona.

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, když je zřejmé, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy a v jeho blízkosti, a přesto prováděl zemní práce strojním mechanismem.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Za správní delikt dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlédnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán, jakož i k osobě účastníka řízení. Při hodnocení těchto okolností je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci.

V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že účastník řízení před vlastním zahájením zemních prací požádal o vyjádření o existenci zařízení distribuční soustavy a udělení souhlasu se stavbou a činností v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy, zařízení elektrizační soustavy bylo vytyčeno v terénu a dále, že bezprostředně po poškození zařízení elektrizační soustavy toto poškození nahlásil příslušnému správci a následně beze zbytku uhradil způsobenou škodu. K těmto skutečnostem proto správní orgán přihlédl jako k výrazně polehčujícím okolnostem.

Jako polehčující okolnost správní orgán hodnotí skutečnost, že poškozené zařízení elektrizační soustavy nebylo opatřeno ochrannou fólií. Za polehčující okolnost považuje správní orgán též tvrzení účastníka řízení, které v řízení nebylo vyvráceno, že v místě stavby se nacházely kameny značných rozměrů, které bylo možné odstranit jen za použití strojního mechanismu, a skutečnost, že poškozené energetické zařízení bylo určeno pro nemovitost, která nebyla trvale obydlena.

Skutečnost, že poškozené zařízení elektrizační soustavy se nacházelo ve vzdálenosti 0,5 m od místa vytyčení zařízení elektrizační soustavy v terénu, nehodnotí správní orgán jako polehčující, a to z důvodu, že ochranná pásma podzemního vedení nízkého napětí činí 1 m po obou stranách krajního kabelu.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu zařízení elektrizační soustavy je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného zařízení elektrizační soustavy) správního deliktu nebyly v tomto konkrétním případě významnější a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu proto hodnotit jako nižší.

Na straně účastníka řízení je třeba uvést, že s ním bylo ze strany Úřadu v roce 2015 vedeno správní řízení o uložení pokuty za porušení obdobného ustanovení energetického zákona jako v tomto řízení, konkrétně ustanovení § 68 odst. 3, v rámci kterého mu byla pravomocně uložena pokuta ve výši 25 000 Kč, a to příkazem č. j. 01285/2015-ERU. Lze tak říci, že účastník řízení porušil ustanovení energetického zákona opakovaně, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako přitěžující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům

pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Ačkoliv účastník řízení nevyužil možnost doložit majetkové poměry, ač k tomu byl správním orgánem vyzván, správní orgán vycházel z výkazu zisku a ztrát účastníka řízení dostupné z veřejného rejstříku, je nepochybné, že vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze s ohledem na skutečnost, že účastník řízení je právnickou osobu uvažovat o tom, že by takto stanovená výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a uložená pokuta tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k uvedenému proto nelze hovořit v případě účastníka řízení o tom, že by udělená pokuta mohla mít likvidační charakter nebo, že by s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení byla pokuta nepřiměřená.

Ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje. I pro správní trestání však platí, že správní orgány by měly ve svých postupech a rozhodování zachovávat určitou míru stálosti (kontinuity). Měla by se tak vytvářet předvídatelná ustálená rozhodovací praxe, která by měla být měněna jen v odůvodněných případech a z legitimních důvodů. Konstantní správní praxi lze v materiálním smyslu chápat jako součást příslušné interpretované právní normy. Správní orgán je vázán vlastní správní praxí, pokud se taková praxe vytvořila, což vyplývá ze zásady zákazu libovůle a neodůvodněně nerovného zacházení. Od vytvořené správní praxe se lze odchýlit, avšak zásadně jen do budoucna a z racionálních důvodů. Správní orgán upozorňuje, že účelem sankce ve správním řízení je v zákonem vymezených případech chránit před poškozováním konkrétní zájmy společnosti, poškozování těchto zájmů postihovat, jakož i bránit pachatelům v páchání nežádoucí činnosti. Účelem sankce je dále působit výchovně nejen přímo na pachatele protiprávní činnosti ale také na ostatní členy společnosti tak, aby docházelo k minimalizaci počtu případů závadného chování a zejména byla potlačována četnost jeho opakování.

Pokuta tedy musí mít jednak výchovný charakter a jednak represivní účinek. Nutnou podmínkou pro naplnění těchto požadavků je, aby uložená sankce byla dostatečně účinná. Jestliže je ve správním řízení ukládána sankce v podobě pokuty, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Pouze v takovém případě, kdy uložená pokuta způsobí pachateli nezanedbatelnou majetkovou újmu, může uložení této sankce vést k dosažení účelu trestu z hlediska individuální i generální prevence a uložená pokuta neztrácí cokoli ze své účinnosti.

I přesto uložená sankce řádově nedosahuje ani hranice 1 % maximální zákonné výše. Účastníku řízení tak byla uložena pokuta u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty. Stanovená výši pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť

takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložená sankce může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 20 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán současně poznamenává, že nelze ani v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení